

Publiczna i prywatna opieka zdrowotna w Polsce w opiniach lekarzy

Wojciech Stefan Zgliczyński, Mateusz Jankowski

Szkoła Zdrowia Publicznego
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego
Warszawa

CENTRUM MEDYCZNE
KSZTAŁCENIA
PODYPLOMOWEGO

Kongres Zdrowia Publicznego 2019

Wstęp

W Polsce usługi zdrowotne realizowane są zarówno przez publiczne jak i prywatne placówki opieki zdrowotnej. Liczne instytucje publiczne oraz akademickie ośrodki naukowe regularnie monitorują opinie pacjentów na temat funkcjonowania publicznych i prywatnych placówek opieki zdrowotnej oraz jakość usług medycznych realizowanych przez te placówki. Brak jednak danych o opiniach lekarzy na temat publicznej i prywatnej opieki zdrowotnej.

Cel badania

Celem badania były (1) określenie ocen lekarzy na temat usług zdrowotnych realizowanych w publicznych i prywatnych placówkach opieki zdrowotnej w Polsce, oraz (2) identyfikacja różnic w postrzeganiu przez lekarzy wybranych aspektów pracy w publicznych i prywatnych placówkach opieki zdrowotnej w Polsce.

Materiał i Metody

Badanie kwestionariuszowe zrealizowano wśród lekarzy uczestniczących w obowiązkowych kursach specjalizacyjnych prowadzonych przez Szkołę Zdrowia Publicznego CMKP w Warszawie. Do udziału w badaniu zaproszono wszystkich 650 lekarzy, uczestniczących w 15 różnych kursach, realizowanych w okresie od stycznia do lipca 2016. Autorski, uprzednio zwalidowany kwestionariusz zawierał 29 pytań dotyczących różnych aspektów funkcjonowania publicznych i prywatnych placówek opieki zdrowotnej w Polsce.

Wyniki (charakterystyka grupy)

odsetek
odpowiedzi:
77,2%

Tabela 1. Charakterystyka grupy badanej (n=502).

		n (%)
Wiek	średnia \pm OS, min-max	42,1 \pm 10,8 (28-72)
Płeć	Mężczyzna	162 (32,3)
	Kobieta	340 (67,7)
Etap kariery zawodowej	Rezydent	249 (49,6)
	Specjalista	253 (50,4)
Liczba lat pracy w zawodzie lekarza	średnia \pm OS, min-max	13,9 \pm 10,9 (1-45)
Podstawowe miejsce pracy	Szpital	268 (53,4%)
	Przychodnia/Poradnia specjalistyczna/Ambulatorium	234 (46,6%)
Podstawowe miejsce pracy (rodzaj)	Publiczna placówka opieki zdrowotnej	286 (57,0%)
	Prywatna placówka opieki zdrowotnej	216 (43,0%)
Liczba miejsc pracy	1	193 (38,4%)
	2	174 (34,7%)
	3	83 (16,5%)
	4 lub więcej	52 (10,4%)
Średni tygodniowy czas pracy (ogółem)	do 40 godzin	161 (32,1%)
	41 do 60 godzin	189 (37,6%)
	61 do 80 godzin	94 (18,7%)
	ponad 80 godzin	26 (5,2%)
	nie wiem/ pracuję nieregularnie	32 (6,4%)

Wyniki (1)

Tabela 2. Postrzeganie przez lekarzy świadczeń medycznych realizowanych przez publiczne i prywatne placówki opieki zdrowotnej (n=502).

Co w Pana(i) ocenie, odróżnia usługi opłacane z powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego od usług świadczonych za dodatkową opłatą, co jest wspólne dla jednej i drugiej formy opieki zdrowotnej, a co nie kojarzy się Panu(i) z żadną z nich?					
	Placówki publiczne	Placówki prywatne	Oba typy placówek	Ani publiczne, ani prywatne (żadne)	Trudno powiedzieć
	% (95%PU)	% (95%PU)	% (95%PU)	% (95%PU)	% (95%PU)
Szybkie terminy przyjęć	0,4 (0,1-1,4)	88,2 (85,1-90,8)	2,2(1,2-3,9)	6,4 (4,6-8,9)	2,8 (1,7-4,6)
Sprawna obsługa na miejscu	0,4 (0,1-1,4)	78,6 (74,8-82,0)	6,0 (4,2-8,4)	10,8 (8,4-13,8)	4,2 (2,8-6,3)
Możliwość załatwienia wszystkiego „od ręki”, podczas jednej wizyty	2,0 (1,1-3,6)	53,6 (49,2-57,9)	5,6 (3,9-7,8)	31,8 (27,9-36,0)	7,0 (5,1-9,6)
Dogodne godziny przyjęć	1,6 (0,8-3,1)	75,7 (71,8-79,3)	16,7 (13,7-20,2)	2,8 (1,7-4,7)	3,2 (2,0-5,2)
Nowoczesna aparatura medyczna	8,8 (6,6-11,6)	31,0 (27,1-35,2)	49,0 (44,6-53,4)	3,0 (1,8-4,9)	8,2 (6,1-10,9)
Duże zaangażowanie lekarzy i osób wykonujących badania	3,8 (2,5-5,9)	29,0 (25,2-33,1)	53,5 (49,1-57,9)	3,8 (2,5-5,9)	9,9 (7,5-12,8)
Duży komfort leczenia – czystość, schludność gabinetów, intymność wizyty itp.	0,6 (0,2-1,8)	68,8 (64,6-72,7)	23,6 (20,1-27,5)	2,4 (1,4-4,2)	4,6 (3,1-6,8)
Życzliwy stosunek personelu	1,0 (0,4-2,3)	50,5 (46,1-54,9)	37,1 (33,0-41,4)	2,4 (1,4-4,2)	9,0 (6,8-11,8)
Kompetentni lekarze i osoby wykonujące badania	7,2 (5,2-9,8)	13,1 (10,5-16,4)	70,5 (66,3-74,3)	1,0 (0,4-2,3)	8,2 (6,1-10,9)
Dogodna lokalizacja	9,0 (6,8-11,8)	18,2 (15,1-21,8)	45,0 (40,7-49,4)	6,4 (4,6-8,9)	21,4 (18,0-25,2)

Wyniki (2)

Tabela 3. Postrzeganie przez lekarzy wybranych aspektów pracy w publicznych i prywatnych placówkach opieki zdrowotnej (n=502).

Posługując się skalą szkolną (1-6, przy czym 1 – niedostateczny, 6 - celujący) proszę ocenić wymienione poniżej aspekty pracy w publicznych i prywatnych placówkach			
	Placówki publ. średnia ± OS	Placówki pryw. średnia ± OS	p
Wysokość wynagrodzenia	2,51 ± 0,97	4,17 ± 0,91	<0,001
Bezpieczeństwo zatrudnienia	3,86 ± 1,09	3,33 ± 1,09	<0,001
Warunki zatrudnienia (np. urlop, ubezpieczenia społeczne)	4,24 ± 1,05	2,98 ± 1,29	<0,001
Relacje z pacjentami	3,66 ± 0,95	4,25 ± 0,90	<0,001
Relacje z przełożonymi	3,63 ± 0,99	4,15 ± 0,98	<0,001
Relacje ze współpracownikami	4,06 ± 0,90	4,24 ± 0,85	0,003
Wsparcie merytoryczne od innych lekarzy	4,02 ± 1,10	3,55 ± 1,14	<0,001
Prestiż związany z miejscem pracy	3,94 ± 1,11	4,01 ± 1,03	0,3
Organizacja i zarządzanie zakładem pracy	2,96 ± 1,06	4,43 ± 0,96	<0,001
Dostęp do nowoczesnych diagnostyki	3,79 ± 1,14	4,03 ± 1,03	<0,001
Dostęp do nowoczesnej terapii	3,87 ± 1,12	3,99 ± 1,04	0,1
Satysfakcja zawodowa	3,74 ± 1,01	4,13 ± 0,99	<0,001
Czas na czynności niezwiązane z pracą (np. przerwa na posiłek)	3,31 ± 1,34	3,23 ± 1,28	0,2
Możliwość satysfakcjonującego łączenia pracy i życia osobistego/rodzinnego	3,07 ± 1,15	3,44 ± 1,24	<0,001
Możliwość rozwoju naukowego	3,81 ± 1,19	2,92 ± 1,23	<0,001
Możliwość rozwoju zawodowego	3,79 ± 1,10	3,42 ± 1,20	<0,001

Wnioski

1. W opinii lekarzy, placówki prywatne są lepiej zorganizowane oraz zapewniają szybszy i bardziej wszechstronny dostęp do usług medycznych.
2. Zaobserwowano istotne różnice pod względem oceny aspektów pracy w prywatnych i publicznych placówkach opieki zdrowotnej przez lekarzy.
3. Występujące różnice w zakresie oceny usług medycznych i aspektów pracy w placówkach publicznych i prywatnych wskazują potencjalne obszary zmian, których wprowadzenie mogłoby przyczynić się do poprawy jakości świadczonych usług zdrowotnych.